

Predmet: *Bosanska Krupa II*

Viši sud u Beogradu – Odeljenje za ratne zločine

Broj predmeta: K. Po2 11/17

Krivično delo: ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz čl. 142. st. 1 KZ SRJ, u vezi sa čl. 24 KZ SRJ

Objavljivanje presude: 14.06.2021. godine

Sudsko veće je donelo, a predsednica sudskog veća, sudija Mirjana Ilić, javno je objavila presudu kojom je optuženi Joja Plavanjac osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 15 godina zbog ratnog zločina protiv civilnog stanovništva, i to ubistva, a Zdravko Narančić na kaznu zatvora u trajanju od 7 godina, za pomaganje u ubistvu 11 bošnjačkih civila koji su bili zatvoreni u prostorijama OŠ „Petar Kočić“ u Bosanskoj Krupi u prvoj polovini avgusta 1992. godine.

Prilikom obrazlaganja izrečene presude, predsednica veća je navela da je tokom trajanja postupka utvrđeno da je „optuženi Zdravko Narančić, kao pripadnik vojne policije 11. krupske lake pešadijske brigade, za vreme dok je obavljao dužnost stražara u zatvoru u prostorijama škole, omogućio [...] da u prostorije zatvora uđe, naoružan automatskom puškom, optuženi Joja Plavanjac, pripadnik Vojske Republike Srpske, koji je prvo u zatvoru tražio pritvorenog Predraga Praštala, koji je prethodnih dana lišio života njegovu majku. Iako je Praštalo već bio odveden u pritvor u Banja Luku, optuženi Narančić je prvo otključao i otvorio vrata prostorije u kojoj je bilo lice po imenu Tofik Sedić, pozvao je istog da izađe, pa kada je ovo lice izašlo okrivljeni Plavanjac ga je odveo u fiskulturnu salu škole, pitajući ga najpre zašto je zaustavljao njegovog strica Miću Plavanjca, a zatim ga pucanjem iz automatske puške ubio. Nakon toga, optuženi Narančić otključao je i otvorio vrata druge prostorije u kojoj su držani zatvoreni Bošnjaci, pripadnici grupe 'Joks', na koje je optuženi Plavanjac odmah po otvaranju prostorije pucao iz automatske puške i ubio: Kaltak Rasima, Kaltak Nezira, Kaltak Enesa, Kaltak Emsuda, Kaltak Ferida, Alijagić Fadila, Alijagić Edina, Omić Mirsada, Nasić Rasima i Čehajić Ismeta”.

Među strankama je bilo nesporno da je u kritičnom periodu postojao oružani sukob, da su oba optužena bili pripadnici VRS, kao i da su prostorijama OŠ „Petar Kočić“ u Bosanskoj Krupi bili zatvoreni muškarci Bošnjaci.

Odbranu optuženih da je predmetno krivično delo izvršio pokojni Lazo Plavanjac, otac optuženog Joje Plavanjca, te da njih dvojica nisu bili u mogućnosti da ga spreče, sud je ocenio kao neosnovanu. Svedoci, koji su u vreme izvršenja krivičnog dela bili zatvoreni u OŠ „Petar Kočić“ u Bosanskoj Krupi nisu videli Lazu Plavanjca u školi, ali su svedoci Fadik Hasanović, Kasim Kalauzović i Sabit Alijagić videli optuženog Joju Plavanjca. Svedoci Duško Jakšić, Momir Grubiša, Zdravko Marčeta i Gojko Kličković čuli su da je ubistva zatvorenih izvršio

optuženi Joja Plavanjac. Svedok Gojko Kličković naveo je da je poznavao pokojnog Lazu Plavanjca, da je bio čestit čovek i da se ljutio na sina Joju što je ubio Tofika Sejdića koji mu je bio prijatelj. Tokom glavnog pretresa svedoci Momir Grubiša, Zdravko Marčeta i Duško Jakšić izmenili su svoje iskaze, navodeći da su kasnije čuli da je Laza Plavanjac pobio zatvorenike. Sud nije prihvatio ovakve iskaze, jer ovi svedoci nisu mogli da navedu od koga su to čuli, pa je ocenio da su njihovi iskazi naknadno iskonstruisani.

U ponovljenom postupku sud je postupio po nalogu Apelacionog suda i ispitao svedoke odbrane optuženog Joje Plavanjca, i to Nadu Plavanjac, Mirka Zorića, Zorana Đurića, Branislava Mandića, Svetu Mamića, Gojka Škondrića i Nadu Vojnović, na okolnost da im se pokojni Lazo Plavanjac poverio da je ubio zatvorenike u Bosanskoj Krupi. Ocenjujući njihove iskaze, sud je utvrdio da ovi svedoci, iako navode da im je Laza Plavanjac rekao da je pobio zatvorenike, ne navode ni jedan detalj vezan za taj događaj. Takođe, nema preživelih svedoka koji bi mogli potvrditi njihov iskaz, ili je pak to priznanje dato i pre nekim nepoznatim osobama. Ni jedan od tih svedoka nije prijavio nadležnim organima ovaj događaj, pa čak ni svedok koji je bio policajac. Iskaze ovih svedoka sud nije prihvatio jer su neuverljivi i neživotni. Naime, sâm optuženi Joja Plavanjac naveo je da o kritičnom događaju nikada nije razgovrao sa ocem. Veoma je neživotno da je Laza Plavanjac o tom događaju navodno razgovarao sa mnogim ljudima, a ne sa sinom. Iskazi ovih svedoka su protivrečni u pogledu činjenice da li je prilikom kritičnog događaja bio prisutan i sâm optuženi. Neživotnost njihovih iskaza ogleda se i u činjenici da niko od svedoka ovo saznanje nije podelio sa optuženim, iako su se u međuvremenu više puta sretali. Iskaze ovih svedoka sud je ocenio kao iskaze koji su dati samo u nameri da se pomogne optuženom Joji Plavanjcu. U odnosu na nalog Apelacionog suda da se obavi medicinsko veštačenje optuženog Joje Plavanjca na okolnost stanja njegove svesti u trenutku kritičnog događaja i kakva je bila njegova mogućnost da spreči Lazu Plavanjca, sud je ovaj ocenio kao suvišan. Ovo iz razloga jer se optuženom Plavanjcu optužnicom nije ni stavljalo na teret nesprečavanje Laze Plavanjca da ubije zatvorene.

Isto tako, sud nije prihvatio navode odbrane Zdravka Narančića da je pustio Joju Plavanjca u prostorije škole u kojoj je bio stražar iz straha što je Plavanjac bio komadant i što je morao da ga sluša. Naime, sud je utvrdio da je Narančić bio stražar, čija je dužnost bila da čuva zatvorenike i da spreči treća lica da pristupe zatvorenicima. Iz iskaza svedoka tokom postupka je utvrđeno da ni u jednom momentu Narančić nije pokušao da spreči Plavanjca u izvršenju krivičnog dela, te ne samo da mu je s umišljajem omogućio da izvrši krivično delo, već mu je i omogućio da po izvršenju krivičnog dela nesmetano izađe iz škole.

Oštećeni su, radi ostvarivanja imovinsko-pravnog zahteva, upućeni na parnicu.